

Správa o výsledku kontroly účtovných a finančných výkazov vo vzťahu k vykázaným výsledkom hospodárenia ostatných subjektov verejnej správy za rok 2010 a systému pôsobenia sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom v regióne

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2011.

Účelom kontrolnej akcie bolo preverenie správnosti, zákonnosti a spoľahlivosti vykazovaných súm v účtovných a finančných výkazoch k 31.12.2010, ktoré sú podkladom pre hodnotenie výsledkov hospodárenia ostatných subjektov verejnej správy v rámci záverečného účtu verejnej správy za rok 2010.

Predmetom kontroly bolo preveriť zostavenie, schvaľovací proces, rozpis, úpravy rozpočtu, vyhodnotenie plnenia príjmovej a čerpanie výdavkovej časti rozpočtu, správnosť, zákonnosť a spoľahlivosť účtovania nákladov a výnosov a zostavenia výsledku hospodárenia, správnosť prezentácie príjmových a výdavkových finančných operácií, správnosť, zákonnosť a spoľahlivosť vykazovania aktív a pasív.

Kontrola bola vykonaná v meste Košice, Trieda SNP 48/A za obdobie roka 2010.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Rozpočet mesta

Návrh rozpočtu mesta Košice na roky 2010 – 2012 bol spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Pre proces tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a proces rozpočtového hospodárenia mesto Košice nemalo spracované pravidlá, resp. interný predpis alebo usmernenie.

Návrh rozpočtu bol zostavený ako programový, t. j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov a aktivít. Pre rok 2010 bolo rozpočtovaných 10 programov a 62 podprogramov. Tvorba programových štruktúr zohľadňovala disponibilné zdroje mesta Košice v roku 2010, takže na rozličných úrovniach (programy, podprogramy) boli obsiahnuté len tie aktivity, ktoré boli kryté skutočnými rozpočtovými zdrojmi.

Priebežné plnenie programového rozpočtu mesta bolo vyhodnotené v monitorovacej správe, ktorá bola predložená Mestskému zastupiteľstvu v Košiciach (ďalej len „MsZ“).

Záverečný účet mesta Košice bol vypracovaný v súlade s ustanovením zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorého súčasťou bolo hodnotenie plnenia programového rozpočtu.

Kontrolou vykonávania zmien rozpočtu mesta Košice rozpočtovými opatreniami nebol zistený rozdiel medzi požadovaným stavom a skutočnosťou. Mesto Košice viedlo podrobnú operatívnu evidenciu o všetkých rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu rozpočtového roka. V priebehu roka 2010 bolo vykonaných osem úprav rozpočtu, z toho bolo

päť úprav schválených uzneseniami MsZ. Ďalšie zmeny boli schválené primátorom mesta, ktorý bol na vykonanie zmeny poverený MsZ .

Bežné príjmy mesta Košice boli po úpravách splnené v sume 112 112 363,00 eur, t. j. na 100,32 %, z toho daňové príjmy boli splnené v sume 72 714 526,00 eur, t. j. na 100,77 %. Daň z príjmov a kapitálového majetku bola splnená na 100,22 % v sume 42 427 943,00 eur a bola oproti upravenému rozpočtu vyššia o 92 836,00 eur. Daň z majetku bola splnená na 98,11 % v sume 15 256 706,00 eur a bola oproti upravenému rozpočtu nižšia o 293 294,00 eur. Daň za tovary a služby bola splnená v sume 15 029 877,00 eur a bola vyššia o 752 677,00 eur, t. j. splnená bola na 105,27 %. Nedaňové bežné príjmy boli splnené na 95,70 %, čo predstavovalo plnenie nižšie o 464 203,00 eur.

Bežné granty a transfery rozpočtované v sume 28 786 832,00 eur boli splnené v sume 29 060 380,00 eur, t. j. na 100,95 %. Príjmy kapitálového rozpočtu rozpočtované v sume 8 617 116,00 eur boli splnené v sume 8 666 937,00 eur t. j. na 100,58 %. Príjmové finančné operácie v sume 26 513 318,00 eur boli splnené na 97,34 %.

Bežné príjmy tvorili 76,12 % z celkových príjmov a kapitálové príjmy 5,88 % z celkových príjmov. Daňové príjmy predstavovali 64,86 % z celkovej hodnoty bežných príjmov, nedaňové príjmy tvorili 9,22 % a granty a transfery tvorili 25,92 % z celkovej hodnoty bežných príjmov.

Výdavky bežného rozpočtu boli čerpané v sume 119 102 174,00 eur, t. j. na 98,63 %. Výdavky kapitálového rozpočtu rozpočtované v sume 19 806 769,00 eur boli čerpané v sume 18 618 168,00 eur t. j. na 94,00 %. Výdavkové finančné operácie v sume 6 883 253,00 eur boli splnené na 97,79 %.

2. Preverenie údajov a informácií uvedených v účtovných a finančných výkazoch

Kontrolovaný subjekt zostavil riadnu účtovnú závierku k 31.12.2010 v zmysle zákona o účtovníctve a opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov a dodatkov (ďalej len „postupy účtovania“).

Účtovná závierka mesta Košice k 31.12.2010 za obdobie roka 2010 bola zostavená v stanovenom termíne. Audit účtovnej závierky bol uskutočnený v zmysle Medzinárodných audítorských štandardov.

Kontrolou vzájomných väzieb medzi jednotlivými časťami účtovnej závierky neboli zistené nedostatky. Údaje uvedené v poznámkach korešpondovali s údajmi v súvahe a vo výkaze ziskov a strát. Kontrolou poznámok k 31.12.2010 bolo zistené, že medzi právnickými osobami v zakladateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky nebola uvedená obchodná spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou mesta, ktorá bola v likvidácii.

Kontrolou čerpania vybraných druhov výdavkov boli preverené poskytnuté dotácie z rozpočtu mesta Košice štyrom subjektom v celkovej sume 190 330,00 eur, čo predstavovalo 31,25 % z celkových výdavkov poskytnutých v zmysle všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Košice (ďalej len „VZN“). Preverením dokladov v rámci zúčtovania poskytnutých dotácií v dvoch prípadoch bolo zistené, že

finančné prostriedky boli použité v rozpore s uzatvorenou zmluvou. Z finančných prostriedkov poskytnutých športovému klubu a obchodnej spoločnosti za účelom zabezpečenia prípravy a účasti športovcov v európskych klubových súťažiach, boli použité finančné prostriedky v sume 39 611,87 eur na zabezpečenie účasti rozhodcov (cestovné a ubytovacie náklady) na zápasoch, čo bolo v rozpore so stanoveným účelom. Ďalej bolo v jednom prípade zistené, že kontrolovaný subjekt akceptoval účtovné doklady bez zoznamu účastníkov, ktorí sa zúčastnili sústredu a zápasov, čím postupoval v rozpore s VZN.

Kontrolovaný subjekt v uvedených troch prípadoch finančnú kontrolu nevykonával v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite tým, že predložil doklady na zúčtovanie dotácií s rozpočtom mesta Košice bez dôkladného porovnania so zmluvnými podmienkami, resp. VZN.

Kontrolou čerpania vybratých výdavkov ďalej bolo zistené, že v roku 2010 kontrolovaný subjekt poskytol finančné prostriedky v sume 550 000,00 eur akciovej spoločnosti, v ktorej mal 50 % podiel na základnom imaní. Finančné prostriedky boli poskytnuté na priebežné financovanie spoločnosti v zmysle memoranda uzatvoreného pri zakladaní spoločnosti. Mesto Košice finančné prostriedky pre akciovú spoločnosť poskytovalo bez stanovenia konkrétnej akcie, resp. účelu, na ktorý sa mali použiť. Prijemca finančných prostriedkov nebol zmluvne zaviazaný vykonať ročné zúčtovanie poskytnutého príspevku, čo v konečnom dôsledku ani nerealizoval.

Nedodržaním ustanoveného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami v zmysle štatútu mesta Košice pri poskytovaní dotácií právnickým osobám, kontrolovaný subjekt porušil finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Zároveň postupoval v rozpore s ustanovením zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že nezabezpečil ročné zúčtovanie poskytnutých finančných prostriedkov z rozpočtu mesta a finančne nevyporiadal svoje hospodárenie.

V rámci dosiahnutých príjmov boli kontrolované príjmy z predaja majetku mesta, pričom bol v jednom prípade zistený neštandardný postup kontrolovaného subjektu pri predaji budov a pozemkov. Predaj bol schválený MsZ nadácií, ktorá nehnuteľnosti užívala na základe nájomnej zmluvy, ako „prípád hodný osobitného zreteľa“.

Kontrolou predloženej dokumentácie bolo zistené, že v roku 2010 v priestoroch budovy bývalej materskej školy sídlila aj iná právnická osoba a to nezisková organizácia, s ktorou mesto Košice neuzavrelo žiaden zmluvný vzťah a ani nedalo písomný súhlas nájomcovi, t.j. nadácii k prenájmu tretej osobe.

Ďalej boli zistené rozdiely medzi predloženými podkladmi a popisovanými skutočnosťami v podkladoch a dokumentoch, ktoré boli predkladané v schvaľovacom procese, a ktoré mohli mať vplyv na konečné stanoviská orgánov mesta týkajúcich sa predaja predmetných nehnuteľností. Zavádzajúcim bolo aj stanovisko vyjadrené v dôvodovej správe, kde bolo uvedené, že z dôvodu čerpania financií z Európskych fondov je nevyhnutné, aby investor a žiadateľ o financie bol vlastníkom nehnuteľnosti. Pritom dlhodobý prenájom nebránil právnickým osobám žiadať o finančné prostriedky z EÚ.

Nadácia v žiadosti o odkúpenie budovy požiadala o dokúpenie pozemkov pod budovou a o odkúpenie príľahlých pozemkov s výmerou 64 m². MsZ v roku 2010 schválilo tiež ako prípad hodný osobitného zreteľa predaj nadáciou neprenajímaného a v žiadosti nedeklarovaného majetku – pozemku o výmere 3 032 m². Predaj budovy

a pozemkov bol schválený za kúpnu cenu 35 000,00 eur. Zostatková cena budovy a pozemkov bola v sume 237 595,29 eur a všeobecná hodnota stanovená podľa znaleckého posudku (vypracovaný v roku 2010) bola v sume 1 713 653,06 eur. Zrušenie nájomnej zmluvy a následný odpredaj pozemkov a budovy za cenu nižšiu ako trhovacia cena resp. ako zostatková cena, mal dopad na zníženie aktív mesta a zároveň negatívne ovplyvnil hospodársky výsledok mesta, nakoľko výnos za predmetnú budovu a pozemky v celkovej sume 35 000,00 eur bol nižší ako zostatková cena budovy a pozemkov.

Kontrolovaný subjekt tým, že majetok vo svojom vlastníctve (budovu a pozemky) nepredal najmenej vo výške všeobecnej hodnoty majetku stanovenej podľa osobitného predpisu a tým, že nevyužil možnosť zachovať svoje vlastníctvo k nehnuteľnému majetku a zhodnocovať ho predovšetkým prenájomom, postupoval v rozpore so štatútom mesta Košice. Zároveň bol porušený zákon o majetku obcí a zákon o obecnom zriadení, podľa ktorého majetok obce sa má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať.

Preverením správnosti, zákonnosti a spoľahlivosti účtovania nákladov, výnosov a zostavenia výsledku hospodárenia bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nedodrжал platné postupy účtovania tým, že neúčtoval o vyčíslenom úroku z omeškania v sume 57 757,44 eur, čím konal v rozpore s ustanovením zákona o účtovníctve.

Ďalej bolo zistené, že mesto Košice neúčtovalo o daňových výnosoch v sume 2 398 348,08 eur súvisiacich s daňou z nehnuteľností, ktorej miestne príslušným správcom sa stalo v zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. Mesto Košice tým, že neúčtovalo o uvedených výnosoch do obdobia, s ktorým časovo a vecne súviseli, postupovalo v rozpore so zákonom o účtovníctve. Uvedené malo vplyv na výsledok hospodárenia a vykazovanie aktív k 31.12.2010.

Preverením správnosti, zákonnosti a spoľahlivosti účtovania ďalších nákladov a výnosov bolo zistené, že kontrolovaný subjekt v 20 prípadoch predaja nehnuteľného majetku nepostupoval v súlade s postupmi účtovania. Predaj dlhodobého majetku, bez preukázania jeho odovzdania kupujúcim, bol v účtovníctve kontrolovaného subjektu zaúčtovaný v účtovnom období roku 2010 tak na ľarchu nákladov ako aj v prospech výnosov. Predaj uvedeného nehnuteľného majetku patril do roku 2011. Kontrolovaný subjekt postupoval v rozpore so zákonom o účtovníctve tým, že zaúčtoval výnosy z predaja nehnuteľného majetku v celkovej sume 201 269,00 eur a náklady v sume 469 165,20 eur do obdobia, s ktorým tieto časovo a vecne nesúviseli.

Kontrolou správnosti, zákonnosti a spoľahlivosti vykazovania aktív a pasív bolo zistené, že kontrolovaný subjekt v rozpore s postupmi účtovania nemal vnútorný predpis spôsobu tvorby a používania rezerv.

Ďalej bol zistený nesprávny postup kontrolovaného subjektu pri účtovaní, resp. evidovaní majetku, v dôsledku čoho vznikli rozdiely medzi stavmi v analytickej evidencii (evidencia majetku) a stavmi na syntetických účtoch v účtovníctve, čo bolo v rozpore so zákonom o účtovníctve. Rozdiely vyplývali z predaja hmotného majetku, ktorý bol vyradený z účtovnej evidencie, avšak nebol vyradený z evidencie majetku.

Preverením bilančnej kontinuity konečných stavov roku 2009 a počiatkových stavov roku 2010, boli zistené rozdiely medzi analytickými účtami tým, že konečné stavy analytických účtov k 31.12.2009 nezodpovedali počiatkovým stavom analytických účtov k 01.01.2010. Pre zosúladenie uvedených rozdielov kontrolovaný subjekt vykonal opravu počiatkových stavov analytických účtov bez vyhotovenia účtovného dokladu, priamo v informačnom systéme, čo bolo v rozpore so zákonom o účtovníctve.

Kontrolou majetku nezaradeného do používania k 31.12.2010 bolo zistené, že kontrolovaný subjekt postupoval v rozpore s postupmi účtovania a porušil zákon o účtovníctve tým, že na účte obstarania dlhodobého hmotného majetku a na účte obstarania dlhodobého nehmotného majetku evidoval nezaradený obstaraný majetok, ktorý užíval, resp. evidoval odpredaný majetok.

Zhrnutie

Rozpočet mesta Košice na roky 2010 – 2012 bol zostavený ako viacročný rozpočet na princípe programového rozpočtovania v súlade s platnými právnymi predpismi.

Nedodržaním ustanoveného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami kontrolovaný subjekt porušil zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy mesto Košice porušilo z dôvodu, že finančne nevysporiadalo svoje hospodárenie. Nevykonaním finančnej kontroly bol porušený zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Kontrolou predaja majetku mesta Košice bolo zistené, že kontrolovaný subjekt pri predaji postupoval v rozpore so štatútom mesta Košice a nezabezpečil vlastné príjmy plynúce z predaja majetku mesta v zákonom stanovenej výške, čím bol porušený zákon o majetku obcí a zákon o obecnom zriadení.

Zákon o účtovníctve bol porušený z nasledovných dôvodov:

- pri účtovaní nákladov a výnosov neboli dodržané platné postupy účtovania,
- na účte obstarania dlhodobého hmotného majetku a na účte obstarania dlhodobého nehmotného majetku mesto Košice evidovalo nezaradený obstaraný majetok, ktorý užívalo, resp. evidovalo odpredaný majetok,
- oprava počiatkových stavov analytických účtov bola vykonaná bez vyhotovenia účtovného dokladu,
- nesprávnym postupom pri účtovaní resp. evidovaní majetku vznikli rozdiely medzi stavmi v analytickej evidencii (evidencia majetku) a stavmi na syntetických účtoch v účtovníctve.

Na základe kontrolných zistení a vykonaných testov NKÚ SR konštatuje, že účtovná závierka mesta Košice k 31.12.2010 vo všetkých významných súvislostiach podáva verný a pravdivý obraz o aktívach, pasívach a finančnej situácii k 31.12.2010, ako aj o nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia za rok 2010 v zmysle zákona o účtovníctve.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov:

- Zabezpečiť priebežné porovnanie majetku vedeného v analytickej evidencii s účtovnou evidenciou.
- Vykonať kontrolu poskytnutých dotácií priamo u príjemcov.

Výsledky kontroly boli prerokované s primátorom mesta Košice. Na odstránenie zistených nedostatkov bolo prijatých 13 opatrení, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti sledovať a kontrolovať.